

Man gør hvad man kan med de midler man har

Skolen ligger stille hen, da jeg ankommer en sen eftermiddag i påskeugen, hvor de fleste andre skoler holder påskeferie.

Skolen virker øde og forladt, så jeg må finde pedellen for at blive lukket ind på lærerværelset. Her i sofaen venter Anja og Julie, som begge er i gang med deres andet år som lærere på Højagerskolen.

Anja er klasselærer i en 7. klasse og er 24 år. Julie er 28 år og har både en 4. og en 5. klasse, og hun er klasselærer i begge klasser. Sidste år startede hun 5. klassen og i år har hun fået 4. klassen.

Det med grænser kan være svært

Julie fortæller:

"Jeg er en ung lærer og det kan være svært til tider at finde sin egen grænse. Jeg ved godt, at jeg ikke kan være venner med mine elever, men hvor personlig kan man være. Noget af det som optager eleverne i forhold til film, tv, musik osv. er jo også det, som jeg selv er optaget af. Eleverne synes man er sej, fordi man har set og læst det samme fx Harry Potter, vi kan tale om de samme ting og så bliver forholdet lidt for personligt – som om vi er venner. Det betyder også at man kommer ned på deres plan. Så bliver det svært når der i næste øjeblik opstår en konflikt, hvor man skal sætte sig i respekt".

Anja tilføjer at det er svært, hvor personlig man kan være. Hvor meget kan man fortælle elever ud fra sit eget liv.

"Jeg kan godt selv huske, hvordan det var at være ung i deres alder."

Hun mener at nogle gange kan eleverne have svært ved at aflæse, hvornår man er person-

lig på det venskabelige plan og hvornår man påtager sig lærerrollen.

Anja fortæller hun ikke har hørt noget negativt fra kollegerne om sin alder. Det har dog givet hende nogle overvejelser i forhold til forældrene. De har været positive over for hun er så ung, men som Anja påpeger, er det nok mere hende selv, der ser problematikken i at være så ung.

Julie tilføjer at det også er svært at definere grænser i forhold til, hvor tæt ens forhold er til de klasser man har:

"Jeg har et tættere forhold til min 5. klasse.. Jeg tror man har et mere personligt og tæt forhold til den klasse, som er ens første. I år har jeg to klasser. Man føler rigtig meget for sin første klasse og det er svært at lægge det fra sig, når man går hjem. Når der er noget galt i klassen, så tager jeg det tit med hjem. Men jeg burde som lærer være bedre til ikke at tage det med hjem."

Da vi taler videre om det med at finde sin egen lærerstil, siger Julie at hun ikke føler hun har fundet den endnu:

"Jeg har fået mere styr på det og er blevet mere struktureret. Men der går nok et par år endnu før jeg helt har fundet min lærerstil".

Anja kommer med et eksempel:

"Jeg er begyndt at eksperimentere, og det er mere nu end i starten, for der turde jeg kun bruge det læresystem der var på skolen. Nu tør jeg udforske bogsystemet og lave nogle egne materialer, som jeg supplerer med".

Det handler også om hvordan man bruger sig selv som et redskab i undervisningen, og Anja forklarer at det er meget forskelligt hvad hun gør. Nogen gange bruger hun stemmen, andre gange står hun stille og venter på ro.

Julie reflekterer videre og tilføjer at som ny lærer har man nok en tendens til at bruge sin stemme, så hæver man stemmen i en del situationer for at skabe ro:

"I starten brugte jeg min stemme meget, men det holder altså ikke i længden".

Anja synes det er svært med autoriteten:
"Hvordan får jeg den autoritet som ung lærer? Hvordan skaber man den respekt, som man gerne vil have. Det frygtede jeg da, før jeg startede.

Mine elever siger fx at jeg giver dem blikket "de onde øjne". De har nemt ved at aflæse mig og er ikke i tvivl om mit humør. Men senere kan jeg forhåbentlig bruge min autoritet, men lige nu er det svært fordi jeg er så ung".

Anja forklarer videre at jo mere tid der går, jo bedre bliver hun til at være leder i klassen. Men der er stadig den grænse omkring, hvornår man er leder og hvornår man er kammerat.

Hun tror man får de bedste arbejdsvaner ved at man kan kombinere begge dele, men det er stadig svært til tider at finde grænsen.

Det er vigtigt at bevare lederrollen, især i en 7. klasse, hvor hormonerne raser. Man bliver bedre og bedre til at håndtere situationerne og få ro i klassen. Men det er da noget man skal igennem og forhåbentlig belønner kampen sig, når eleverne kommer i 8. og 9. klasse.

Julie afslutter snakken om lærerstil ved at tilføje, at hun har en klasse **der er i problemer** (for at bruge det politiske korrekte udtryk), hvor det til tider kan være svært at få ro og få tingene til at lykkes. Svære elever er med til at gøre det svært at finde sin egen lærerstil, konstaterer hun.

Konflikter i klassen kan gøre at mandage føles som fredage

Julie synes at håndtering af konflikter er rigtigt svært i hendes klasse. Men de andre lærere kan også have svært ved at håndtere de børn i klassen. Elevgruppen har mange facetter, der kan være tale om svigt, problematiske forhold hjemme, problemer med autoritet, svært ved at kontrollere sine følelser osv.

De kan ikke håndtere konflikterne selv og dermed ikke løse dem, og derfor er der hele tiden brug for en lærer til at hjælpe dem.

Julie er meget på i disse situationer, da det er den slags konflikter, der kan udvikle sig meget hurtigt OG det tager tid fra både undervisning og pauser. Det er også svært at se på som lærer, at ens klasse lider meget under det. Rummelige klasser, – klassen har rummet disse elever i meget lang tid og deres

tålmodighed er snart brugt op, for de går jo glip af undervisning, lærerkontakt osv.

Julie har både stor forståelse for klassen, men også for de enkelte elever, som har det svært og har brug for hjælp. De er jo nogen søde og rare elever, men de reagerer kraftigt og har et stort behov for lærerkontakt.

Julie forklarer at hun bruger teamet til hjælp og støtte. Hendes makker er AKT-lærer og så har de en støtte i klassen, så hun står ikke alene med det, men det er stadig meget hårdt, fordi man hele tiden, – hele dagen står i de konflikter, som tager meget af ens energi.

Det går også hårdt ud over ens eget overskud:

"I starten tog jeg det ind rent personligt og blev meget bombet af det, men jeg er blevet bedre. Men jeg har prøvet mandage, som føles som fredage".

Julie har ikke tidligere følt at hun har fået støtte fra ledelsen, men lige pt. ser det bedre ud. Der er snak på skolen om, at der skal ske noget i forhold til dette og det er rigtigt rart og positivt:

"Jeg har talt med ledelsen om min klasse og jeg føler at den er støttende og forstående. Det er vigtigt for mig, at nogen kigger med og kan komme med løsningsforslag. Vi er meget åbne på lærerværelset, og der taler vi meget

om hvad der foregår. Det er et godt lærerværelse".

Differentiering på 45 minutter

Differentiering er rigtigt svært, forklarer Julie: *"Det bliver nok nemmere når jeg kommer dertil, at jeg kan ryste flere ting ud af ærmet. Lige nu er jeg mest tryk ved mit bogsystem".*

Men hun kunne godt tænke sig et Smartboard, at arbejde med sanser og de mange intelligenser, men det har de ikke til rådighed på skolen.

Nogle gange laver hun noget der er nemt, hvor alle elever kan være med og andre gange noget mere svært, hvor der er udfordringer for de dygtige.

Hun har også lavet individuelle mapper med personlige opgaver til hver elev, så eleverne har noget materiale på deres eget niveau. Det kræver selvfølgelig en del tid at forberede.

Anja siger ligeledes at det er svært af differentiere. Hun har en del svage elever, nogle der er meget bagud og det gør, at det er svært at differentiere. Nogle har fået tilbudt specialundervisning.

Sidste år havde hun en støtte på i klassen, så de var to lærere:

"Der brugte vi Cooperative Learning, hvor de svage får hjælp af de stærke, og de stærke får sat ord på nogle begreber. Det er svært og det kræver, at man sætter hjernen i blød og finder på noget.

Jeg synes at man kunne finde hjælp fra gode udsendelser i TV, hvor der var noget der var brugbart. Jeg kunne godt tænke mig at arbejde mere med de mange intelligenser".

Julie forklarer at når man har 45 minutter til en lektion, så har man jo ikke 45 minutter til effektiv undervisning. For først skal man have ro, så skal man måske løse en konflikt, bede eleverne at lægge ting væk fra bordet osv.:

"Hvis jeg så skal sætte dem i gang med tre forskellige ting, – det kan slet ikke lade sig gøre i min klasse. Det kunne være fedt, hvis undervisningen i fx matematik var parallellagt, så de to parallelklasser havde tre lærere til rådighed og man kunne lave holdundervisning i perioder. Da jeg gik på seminariet skrev

jeg en artikel til LL-nyt om, hvor svært differentiering er.

Det er svært at ramme alle elever. Jeg har været nødsaget til nogle gange at blive efter timen for at forklare dagens stof for enkelte elever, og det er jo for dårligt at det ikke kan lade sig gøre i timen”.

Man gør hvad man kan med de midler man har

Anja mener at det med at være lærer handler 100 % om økonomi. Da hun kom sidste år var hun heldig at være med til at bestemme, hvilket religionssystem skolen skulle have. Hun synes også at hun har været heldig med hendes klasse har fået meget specialundervisning.

En anden ting Anja nævner er lærerværelsets vigtige funktion. Der kan man finde hjælp og støtte. Men rammerne er begrænset af penge og økonomi, fx at få en ekstra lærer på i nogle situationer. De nye barakker mangler inventar, billeder til væggene og det var en kamp for lærerne bare at få persiener op. Der mangler udendørs aktiviteter til eleverne, men som Anja siger:

”Man gør hvad man kan med de midler man har.”

Julie forklarer at man godt kan mærke, at de er en lille skole. Der er ikke så store muligheder for at tænke kreativt i forhold til klasser, der mangler ofte vikarer osv.

Ekskursioner skal der tænkes meget over. Det er svært at komme ud på ekskursioner, hvad enten det drejer sig kunst eller idræt,

fordi det kræver en ekstra lærer på, og det kan vikardækningen ikke altid dække. Så ofte må man selv prøve at løse problemet kollegialt, før man går på kontoret. Man får lov, men Julie føler sig begrænset. Hele tiden skal man tænke, hvordan kan dette lade sig gøre. Hun siger selv hun har været heldig at have en støtte i sin klasse, for de tre støtter de har på skolen har rigtigt meget at lave.

Hvad skal en fagforening kunne?

Anja siger at de skal være der, hvis man har spørgsmål om løn eller hvis man en dag skal i strejke:

”Jeg havde en masse spørgsmål i starten om, hvor mange timer man skal have og hvordan lønnen skal være osv. Der synes jeg det var rart, at jeg fik et klart og hurtigt svar, når jeg ringede direkte ned og spurgte i BLF. Den ene gang prøvede jeg at ringe til kommunen først, men de anede ikke noget og kunne ikke besvare mine spørgsmål, så tænkte jeg nu prøver jeg den anden vej og i BLF fik jeg svar med det samme.

Jeg synes det er vigtigt, at ens fagforening er der i ryggen på en som en sikkerhed og støtte, hvis man en dag står i problemer og eventuelt kan køre ens sag”.

Julie fortæller at hun er nyvalgt som TR-suppleant på skolen fra næste skoleår:

”Nu har jeg været aktiv i studenterpolitik, da jeg gik på seminariet. Så jeg har været vant til, at fagforeningen spillede en stor rolle i min studietid.

Det er selvfølgelig sværere, når man kommer ud som lærer. Det er noget større nu, end da jeg fik på seminariet og der er flere ting, som man skal have styr på.

Nu handler det pludselig meget mere om en selv. Jeg tænker meget over det og synes,

det er rigtig vigtigt at have en god fagforening, som tænker på sine medlemmer og det har jeg en god fornemmelse af at BLF gør”.

Julie var med på generalforsamling både sidste år og i år samt med på medlemskursus i Frederiksdal. Hun tilføjer at de også har haft John (Jensen) ude til faglige møder.

Julie ønsker dog at hun kendte nogle af lærerne fra de andre skoler til disse arrangementer. Det ville være dejligt med nogle arrangementer på tværs af skolerne, så man lærer andre at kende ud over dem fra ens egen skole.

Julie runder selv samtalen om fagforeningen af:

”For mig er det væsentligt, at fagforeningen er åben og man kan føle sig tryk ved dem.

Året før jeg startede som lærer var der konflikt, og der tror jeg at der var stor enighed mellem lærerne og fagforeningen. I og med at jeg er blevet valgt som TR-suppleant regner jeg med, at det ikke stopper her!”

Jeanette Sjøberg